

**HOTĂRÎREA GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA
privind aprobarea Programului național de
securitate aeronautică**

Nr.149 din 09.02.98

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.28-29/198 din 02.04.1998

* * *

În temeiul articolului 22 din Legea aviației civile, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de securitate aeronautică (se anexează).

2. Administrația de Stat a Aviației Civile, în comun cu ministerele competente, vor întreprinde măsuri pentru aplicarea numitului Program.

3. Ministerele, departamentele și organele administrației publice centrale și locale vor întreprinde măsuri privind respectarea cerințelor Programului nominalizat.

PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA

Ion CIUBUC

Chișinău, 9 februarie 1998.
Nr. 149.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului Republicii
Moldova nr. 149 din 9 februarie 1998

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE SECURITATE AERONAUTICĂ

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1
Domeniul de aplicare

1. Programul național de securitate aeronautică, denumit în continuare Programul, reprezintă un ansamblu de măsuri pentru protecția aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

2. Scopul prezentului Program este asigurarea securității aeronautice, regularității și eficienței zborurilor aeronavelor civile în Republica Moldova prin aplicarea normelor, regulilor, procedurilor și măsurilor organizatorice de stat.

3. Prezentul Program, cu respectarea acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, se aplică operatorilor de aeronave, naționali și străini, operatorilor de aeroporturi, altor persoane fizice și juridice care efectuează activități în domeniul aviației civile pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Prevederile prezentului Program sînt obligatorii pentru ministere, departamente, instituții, întreprinderi, organizații, funcționari și cetățeni. Încălcarea sau neexecutarea normelor, regulilor și procedurilor, impuse de stat, privind securitatea aeronautică atrage după sine răspunderea conform legislației Republicii Moldova.

Articolul 2
Noțiuni de bază

În sensul prezentului Program se utilizează noțiunile din anexă.

Capitolul II
SEPARAREA OBLIGAȚIILOR

Articolul 3

Organul central pentru securitatea aeronautică

1. Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova (în continuare - Administrația) este organul central de stat pentru securitatea aeronautică.

2. Administrația are următoarele atribuții:

- a) realizarea prezentului Program;
- b) stabilirea și repartizarea obligațiilor privind executarea prevederilor prezentului Program;
- c) determinarea, în colaborare cu ministerele, departamentele și alte organizații implicate, a modalităților de realizare a prezentului Program;
- d) punerea la dispoziția administrațiilor aeroporturilor, companiilor și întreprinderilor aeriene, precum și a altor părți interesate a capitolelor corespunzătoare din prezentul Program;
- e) asigurarea funcționării în bune condiții a statului-major interdepartamental pentru reglementarea situațiilor legate de tentativele de deturnare a aeronavelor și de alte acte de intervenție ilicită în activitatea aviației civile;
- f) examinarea și aprobarea programelor de securitate aeronautică ale operatorilor aerieni în conformitate cu prezentul Program;
- g) elaborarea și asigurarea executării programului de instruire și perfecționare a specialiștilor în domeniul securității aeronautice, precum și a tuturor categoriilor de lucrători aeronautici responsabili pentru diferite aspecte ale securității în cadrul companiilor, întreprinderilor aeriene și aeroporturilor;
- h) examinarea și coordonarea proiectelor de construcție a unor clădiri și edificii noi și de reconstrucție a celor existente, necesare aeroporturilor, companiilor și întreprinderilor aeriene pentru asigurarea securității aeronautice;
- i) acordarea asistenței metodologice și consultative administrațiilor aeroporturilor, companiilor și întreprinderilor aeriene.

Articolul 4

Operatorii aerieni

1. Operatorii aerieni, care efectuează curse aeriene din aeroporturile Republicii Moldova sau desfășoară alte activități în domeniul aviației civile, în vederea respectării prevederilor prezentului Program elaborează programe de securitate aeronautică ce urmează să fie aprobate de către Administrație.

2. Programele de securitate aeronautică ale operatorilor aerieni vor cuprinde măsurile ce urmează să fie luate de aceștia în scopul protejării pasagerilor, echipajelor, personalului de deservire la sol, a aeronavelor și serviciilor împotriva actelor de intervenție ilicită. Programul de securitate al operatorului aerian trebuie să conțină următoarele prevederi:

- a) scopul programului și sarcinile ce derivă din el;
- b) determinarea funcțiilor și obligațiilor operatorului aerian în vederea asigurării securității aeronautice, inclusiv desemnarea persoanei responsabile pentru securitatea aeronautică;
- c) măsuri concrete de securitate, ce includ:
 - controlul aeronavei înainte de zbor în scopul asigurării securității;
 - procedurile de control al pasagerilor și bagajelor de mână, dacă aceasta intră în funcțiile operatorului aerian;
 - măsurile necesare pentru excluderea aflării la bordul aeronavelor, a armelor, materialelor explozive și altor obiecte periculoase, lăsate de pasageri;
 - constatarea faptului dacă bagajul înregistrat aparține pasagerilor aflați la bordul aeronavei, inclusiv celor în tranzit și transfer;
 - măsuri de protecție a mărfurilor, expedierilor prin curier și

urgente, a poștei, proviziilor de bord, alimentelor de bord și bagajului înregistrat, inclusiv a bagajului înregistrat în afara aeroportului respectiv;

- tratamentul pasagerilor căzuți sub incidența procedurilor judiciare sau administrative;

- procedurile de transportare a armelor în salonul de pasageri și în compartimentul pentru mărfuri de la bordul aeronavei;

- controlul accesului la aeronava aflată în parcare și asigurarea pazei acesteia;

d) prevederi pentru situații excepționale, inclusiv:

- acțiunile și procedurile în caz de capturare, deturnare, diversiune și pericol de folosire a substanțelor și dispozitivelor explozive;

- procedurile aplicate în timpul zborului în cazul depistării la bordul aeronavei a unor obiecte suspecte sau al presupunerii că acestea s-ar afla la bord;

- modul de evacuare a pasagerilor de pe aeronavă și de efectuare a controlului acesteia la sol;

- măsuri speciale în vederea asigurării securității curselor speciale în cazuri de pericol sporit;

- măsuri de asigurare a eficienței prezentului Program, care preconizează pregătirea adecvată a specialiștilor, controlul periodic și evaluarea programului de securitate aeronautică.

Articolul 5

Arendașii aeroportului

Întreprinderile, care închiriază încăperi pe teritoriul aeroportului și se situează în limitele zonei controlate, vor respecta prevederile programului de securitate aeronautică a aeroportului.

Articolul 6

Alte organe competente în domeniul securității aeronautice

1. Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova:

a) desfășoară, în limitele competențelor sale, activitatea de cercetare operativă în scopul descoperirii, prevenirii și reprimării infracțiunilor și altor acte de intervenție ilicită în activitatea aviației civile;

b) organizează, în comun cu ministerele și departamentele interesate și organele lor teritoriale, elaborarea, la nivel de stat și pentru fiecare aeroport în parte, a planurilor de acțiuni pentru prevenirea și reprimarea actelor de intervenție ilicită în activitatea aviației civile;

c) organizează, în comun cu comisiile interdepartamentale de securitate aeronautică, activitatea statelor-majore interdepartamentale operative pentru reglementarea situațiilor legate de actele de intervenție ilicită în activitatea aviației civile. Activitatea statelor-majore este dirijată de conducătorii organelor respective ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova;

d) efectuează colectarea, evaluarea și informarea la timp a persoanelor cu funcții de răspundere asupra pericolului de comitere a unor acte de intervenție ilicită în activitatea aviației civile.

[Pct.1 modificat prin Hot. Gov. nr.1269 din 20.12.2000]

2. Ministerul Afacerilor Interne:

a) desfășoară, în limitele competențelor sale, activități de cercetare operativă în scopul descoperirii, prevenirii și investigării actelor de intervenție ilicită în activitatea aviației civile;

b) asigură paza și menținerea ordinii publice la obiectele aviației civile;

c) efectuează controlul pasagerilor, membrilor echipajelor, personalului de deservire, bagajelor de mână, bagajelor de cală, încărcăturilor, poștei și proviziei de bord.

3. Ministerul Apărării:

a) organizează și poartă răspundere pentru executarea de către unitățile militare, dislocate pe aerodromurile mixte de staționare, a măsurilor, regulilor și procedurilor stabilite în prezentul Program;

b) organizează colaborarea unităților și subdiviziunilor aviației militare și ale altor forțe armate cu instituțiile aviației civile în vederea realizării măsurilor de prevenire a actelor de intervenție ilicită în activitatea aviației civile;

c) pune la dispoziție, în caz de necesitate, specialiștii săi pentru depistarea și neutralizarea dispozitivelor explozive.

4. Departamentul Controlului Vamal:

a) în procesul efectuării controlului vamal și perfectării actelor pentru pasageri, în comun cu alte organe competente, combate terorismul internațional și acțiunile pasagerilor care pun în pericol securitatea aeronautică;

b) suprimă contrabanda și alte încălcări ale reglementărilor vamale.

5. Ministerul Afacerilor Externe:

a) participă, în comun cu alte ministere și departamente, la elaborarea și realizarea prevederilor prezentului Program referitoare la colaborarea internațională;

b) exercită funcțiile organului central de specialitate în rezolvarea problemelor interstatale privind reglementarea situațiilor legate de actele de intervenție ilicită în activitatea aviației civile.

Capitolul III

COORDONAREA ȘI RELAȚIILE

Articolul 7

Comisiile aeroportuare pentru securitate aeronautică

1. În scopul coordonării activității organelor interesate, elaborării și realizării măsurilor și procedurilor în domeniul securității aeronautice, în cadrul aeroporturilor din Republica Moldova se creează comisii aeroportuare pentru securitate aeronautică.

2. În componența comisiei aeroportuare pentru securitate aeronautică intră directorul administrației aeroportului, șefii unităților de poliție și de grăniceri, conducătorul organului vamal situat pe teritoriul aeroportului, șefii serviciilor de intervenție, paramilitare, de securitate aeronautică a operatorilor și comandantii subdiviziunilor aeronautice ale Ministerului Apărării din cadrul aerodromurilor mixte de staționare.

În caz de necesitate, la lucrările comisiei pot fi antrenate și alte persoane interesate și specialiști. Comisia este condusă de directorul administrației aeroportului.

Componența și regulamentul de funcționare a comisiei vor fi coordonate cu organele, ai căror reprezentanți fac parte din ea, și aprobate de Administrație.

3. Comisia aeroportuară pentru securitate aeronautică exercită următoarele funcții:

a) coordonează activitatea de aplicare în aeroport a prevederilor prezentului Program;

b) efectuează controlul asupra îndeplinirii programului de securitate a aeroportului;

c) organizează instruirea în domeniul securității aeronautice a personalului aeroportuar și a altor persoane responsabile nemijlocit de realizarea diferitelor compartimente ale programului de securitate a aeroportului.

4. Comisia aeroportuară pentru securitate aeronautică își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare și cu prezentul Program.

5. Hotărârile comisiei sînt executorii pentru persoanele fizice și

juridice care efectuează activități în domeniul aviației civile.

6. Comisiile aeroportuare pentru securitatea aeronautică prezintă anual Administrației informații privind starea securității aeronautice în aeroporturi, măsurile realizate și cele preconizate pentru optimizarea ei.

Articolul 8

Colaborarea cu alte state

1. Administrația colaborează cu autoritățile competente ale statelor interesate în scopul perfecționării cadrului juridic, metodelor și mijloacelor de combatere a actelor de intervenție ilicită în activitatea aviației civile.

2. Conform practicii Organizației Aviației Civile Internaționale, în scopul întăririi securității aeronautice internaționale, Administrația expediază, la cerere, altor state lămuriri privind securitatea aeronautică a Republicii Moldova.

3. În cazul în care Republica Moldova dispune de informații autentice referitoare la un pericol care amenință interesele aviației civile a altui stat, aceste informații vor fi transmise prin canale diplomatice statului respectiv.

4. Republica Moldova încheie acorduri bilaterale privind serviciile aeriene, care conțin articole referitoare la securitatea aeronautică.

Articolul 9

Relațiile cu reprezentanții mass-media

Relațiile cu reprezentanții presei și ai altor mijloace de informare în masă privind problemele de securitate aeronautică țin de competența conducătorilor serviciilor de securitate aeronautică ale Administrației, precum și ale aeroporturilor și operatorilor aerieni.

Capitolul IV

PROTECȚIA AEROPORTURILOR, AERONAVELOR, SERVICIILOR ȘI INSTALAȚIILOR DE NAVIGAȚIE AERIANĂ

Articolul 10

Stabilirea și protecția zonelor de acces limitat

1. Pentru asigurarea securității aeronautice în aeroport, excluderea cazurilor de acces neautorizat al persoanelor, mijloacelor de transport și animalelor la aeronave și obiectele de importanță deosebită, se stabilesc zone de acces limitat.

2. Amplasarea și destinația zonelor de acces limitat se stabilește de către serviciile de securitate aeronautică ale aeroporturilor și se specifică în compartimentele respective ale programelor de securitate aeronautică ale acestora, comunicându-se personalului întreprinderilor și organizațiilor, care trebuie să dispună de permis pentru accesul în aceste zone.

3. Zonele de acces limitat sînt protejate prin intermediul barierelor de protecție și punctelor de control.

4. Accesul autorizat în aceste zone este controlat prin aplicarea sistemului de permise.

5. Răspunderea pentru organizarea protecției zonelor de acces limitat și asigurarea regimului de permise se pune în seama conducătorilor aeroporturilor și operatorilor aerieni.

6. Persoanele care au încălcat regulile de acces în aceste zone poartă răspundere conform legislației în vigoare.

Articolul 11

Protecția aeronavelor

1. Modul de protecție a aeronavelor pe aeroport este stabilit de

serviciul de securitate aeronautică al aeroportului în comun cu operatorii aeronavelor și prevede îndeplinirea următoarelor cerințe:

a) aeronavele trebuie să se afle sub supravegherea permanentă a echipajului, personalului aeronautic și tehnic sau a serviciului de pază;

b) răspunderea pentru integritatea aeronavelor în timpul staționării lor pe aerodrom o poartă persoana, a cărei semnătură este ultima în jurnalul de bord sau în jurnalul de predare-primire a aeronavelor pentru deservire sau pază;

c) în perioada când aeronavele nu se utilizează și nu se deservesc, ușile lor trebuie să fie închise, iar utilajul de îmbarcare (scări etc.) să fie îndepărtat;

d) predarea aeronavei se efectuează numai la prezentarea de către unul dintre membrii echipajului a legitimației sau a actului care permite primirea ei.

2. În scopul asigurării protecției aeronavelor, depistării și reținerii persoanelor neautorizate, este rațională utilizarea în aeroporturi a mijloacelor tehnice de supraveghere și pază, precum și patrularea periodică a zonelor de acces limitat de către lucrătorii serviciului de securitate aeronautică al aeroportului.

Articolul 12

Protecția instalațiilor de navigație aeriană
și a altor obiecte de importanță deosebită

1. Instalațiile de navigație aeriană și celelalte obiecte amplasate pe teritoriul aeroportului sau în afara lui, care au o importanță deosebită pentru funcționarea continuă a aviației civile, sînt păzite.

2. Lista instalațiilor de navigație aeriană și modul de protecție a lor se specifică în programul de securitate aeronautică al organului serviciilor de trafic aerian, ținîndu-se cont de măsurile de securitate a aeroportului pe care sînt situate.

3. Răspunderea de elaborarea planurilor de acțiuni pentru situații excepționale și folosirea rezervelor, înlocuirea sau acordarea serviciilor de alternativă, în cazul ieșirii din funcțiune a unui obiect de importanță deosebită ca rezultat al unei diversiuni sau altui act de intervenție ilicită, se pune în seama conducătorului organului serviciilor de trafic aerian.

Capitolul V

CONTROLUL DE SECURITATE AL
PERSOANELOR ȘI OBIECTELOR ÎMBARCATE
(ÎNCĂRCATE)

Articolul 13

Controlul pasagerilor și bagajelor de mîină

1. În scopul asigurării securității zborurilor aeronavelor, protecției pasagerilor și echipajului, înainte de decolarea aeronavei pasagerii și bagajele acestora sînt supuse unui control special. În caz de necesitate, controlul pasagerilor și al bagajelor de mîină poate fi efectuat și în timpul zborului, cu permisiunea comandantului aeronavei.

2. Pasagerul trebuie să fie înregistrat și identificat pentru a se stabili autenticitatea documentelor de transport și corespunderea persoanei. Pasagerii care refuză să supună controlului bagajele înregistrate, ce le aparțin, nu vor fi admiși la îmbarcare.

3. Zona în care trec pasagerii după efectuarea controlului trebuie definită ca zonă sterilă. Integritatea acestor zone este asigurată prin utilizarea dispozitivelor de blocare și a altor mijloace de control la toate punctele de acces în zona sterilă.

4. Dreptul de a efectua controlul pasagerilor, membrilor echipajelor personalului de deservire, bagajelor de mîină, bagajelor de cală, încărcăturilor, poștei și proviziei de bord se acordă lucrătorilor poliției. În caz de necesitate, controlul respectiv poate fi efectuat precum urmează:

al pasagerilor, membrilor echipajelor, personalului de deservire - și de lucrătorii subdiviziunilor de grăniceri și ai aviației civile;
al bagajelor de mână, bagajelor de cală, încărcăturilor, poștei și proviziei de bord - și de lucrătorii abilitați ai organelor vamale.

[Pct.4 în redacția Hot. Guv. nr.1036 din 01.08.2002]

5. Pentru efectuarea controlului pasagerilor, bagajelor de mână, bagajelor și mărfurilor, fiecare aeroport trebuie să dispună de mijloace tehnice speciale, care să asigure descoperirea armelor, munițiilor, materialelor explozive și a altor obiecte ce pot fi folosite în scopul comiterii actelor de intervenție ilicită.

6. Controlul manual al pasagerilor, care se pregătesc pentru zbor, și al bagajelor de mână se efectuează în cazul în care utilajul necesar lipsește sau este defectat. Controlul manual se efectuează pentru a depista obiectele neidentificate ce aparțin pasagerilor și în cazul în care se declanșează alarma, indicând prezența acestor obiecte, precum și pentru descoperirea altor obiecte suspecte, depistate în timpul controlului bagajelor de mână cu ajutorul utilajului radiografic.

7. Pasagerii care au fost supuși controlului nu trebuie să intre în contact cu persoanele ce nu au trecut controlul, cu excepția personalului deservent. În cazul nerespectării acestor condiții, se întreprind următoarele măsuri:

a) zona sterilă se eliberează complet și se efectuează controlul total;

b) înainte de îmbarcare pasagerii care se pregătesc pentru zbor și bagajele lor de mână trec un control suplimentar;

c) în cazul când pasagerii care au trecut controlul au fost îmbarcați la bordul aeronavei după intrarea în contact cu pasagerii necontrolați, aeronava în cauză este supusă unui control total.

8. Se permite efectuarea controlului pasagerilor, bagajelor și a bunurilor în incintele aerogărilor orășenești, în locuri special amenajate. În aceste cazuri transportarea pasagerilor de la aerogara orășenească pînă la aeronavă se efectuează cu respectarea obligatorie a măsurilor de securitate, specificate în pct. 7 al acestui articol.

9. Toate obiectele ce ar putea prezenta pericol pentru securitatea aeronautică sînt ridicate de către lucrătorii poliției. În caz de depistare a armelor de foc, substanțelor explozive sau a altor obiecte, a căror transportare este interzisă, ele sînt ridicate cu luarea unei decizii în conformitate cu legislația în vigoare.

Conform actelor normative în vigoare, unele obiecte retrase pot fi transportate în compartimentul de bagaje al aeronavei și se resituie pasagerului în punctul final de destinație. Procedurile folosite în aceste cazuri sînt descrise în programul de securitate aeronautică al operatorului aerian.

[Pct.9 în redacția Hot. Guv. nr.1036 din 01.08.2002]

Articolul 14

Controlul pasagerilor în tranzit și transfer

1. Operatorii aerieni, care transportă pasageri, vor prevedea în programul lor de securitate aeronautică măsuri de control al pasagerilor în tranzit și transfer, precum și al bagajelor de mână ale acestora, pentru excluderea încărcării la bordul aeronavei a unor obiecte interzise.

2. Aceste măsuri trebuie să fie suficiente pentru a se asigura că pasagerii în tranzit și transfer nu vor avea acces la bagajele lor înregistrate sau că nu vor contacta persoanele care nu au fost supuse controlului. Dacă nu este posibil să se efectueze controlul total sau dacă în general controlul nu poate fi realizat, la îmbarcare se face un control reiterat.

Articolul 15

Controlul echipajelor, personalului aeroportuar și al altor persoane

1. Înaintea efectuării zborului, echipajele aeronavelor sînt supuse controlului de securitate.

2. Personalul aeroportuar și alte persoane, care nu sînt pasageri, înaintea trecerii în zona sterilă sînt supuse controlului de securitate în modul stabilit pentru pasageri.

3. Toate obiectele trecute de aceste persoane se controlează și se cercetează la fel ca și bagajele de mîină ale pasagerilor.

Articolul 16

Proceduri speciale de control

1. Pasagerii ce dispun de imunitate diplomatică sînt supuși controlului de securitate.

2. Valizele diplomatice (poșta diplomatică) cu însemnele distinctive ale statului nu sînt supuse controlului, cu condiția ca ele să fie sigilate, iar persoana, la dispoziția căreia se află aceste valize, să prezinte buletinul de identitate sau autorizația corespunzătoare. Celelalte obiecte din bagajele de mîină ale acestei persoane se supun controlului de securitate în modul stabilit.

3. Materialele secrete aparținînd organelor de stat competente sau destinate lor se controlează numai în scopul depistării armelor sau obiectelor interzise. Dacă apar probleme privind securitatea transportului, aceste materiale nu vor fi transportate.

4. Nu se supun controlului de securitate Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Primul ministru al Republicii Moldova, precum și șefii de state, parlamente și guverne, aflați în vizită oficială în Republica Moldova.

5. Pasagerii care necesită un control special, pasagerii cu stimulator cardiac și cei cu handicap pot fi supuși controlului de securitate separat de ceilalți pasageri. În acest caz pasagerii și bagajele lor de mîină se supun controlului:

a) manual și cu ajutorul utilajului radiologic;

b) cu ajutorul detectorului de metal sau manual, în cazul în care pasagerul are stimulator cardiac sau este handicapat și nu poate fi supus controlului cu ajutorul detectorului de metal.

După control pasagerul este condus în zona sterilă.

Articolul 17

Transportul autorizat de arme

1. Transportul armelor în salonul de pasageri al aeronavei se permite colaboratorilor organelor de drept și altui personal autorizat în următoarele cazuri:

a) asigurarea securității persoanelor de stat păzite;

b) însoțirea încărcăturilor speciale sau diplomatice;

c) însoțirea persoanelor reținute;

d) în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare.

Folosirea armelor de foc la bordul aeronavei în timpul zborului este interzisă.

2. Comandantul aeronavei și membrii echipajului trebuie să fie informați despre numărul persoanelor de la bordul aeronavei care poartă arme și locurile ocupate de acestea. Persoanelor care poartă arme nu li se oferă băuturi alcoolice.

3. Armele de foc, de sport, de vînătoare, de luptă și munițiile lor, precum și armele albe se transportă în afara salonului de pasageri, descărcate, persoana în cauză deținînd permisul de portarmă și respectînd condiția ca arma să se afle în bagajele înregistrate sau să se păstreze în alt loc inaccesibil pasagerilor pe durata zborului.

Articolul 18

Transportul persoanelor aflate sub pază sau control administrativ

1. Persoanele transportate forțat sînt cele aflate în paza colaboratorilor organelor de drept, persoanele cu dereglări psihice însoțite, persoanele expulzate și persoanele fără drept de intrare în țară.

2. Organul competent informează în modul stabilit operatorul aeronavei și comandantul acesteia despre persoanele transportate forțat.

În cazul cînd persoana este transportată forțat din cauză că nu are drept de intrare în țară sau este expulzată, organul competent al Republicii Moldova va comunica organelor competente ale statelor de tranzit și de destinație motivul transportării și riscul pe care îl comportă transportarea acestui pasager. În astfel de cazuri operatorul aerian va întreprinde măsurile de precauție necesare pentru asigurarea securității zborului.

3. La transportarea persoanelor aflate sub pază se aplică următoarele măsuri și proceduri de securitate:

a) persoana reținută este îmbarcată la bordul aeronavei numai sub escorta colaboratorilor organelor de drept;

b) reprezentantul operatorului aerian informează escorta despre eventualele pericole pentru securitatea zborului în cazul în care ea ar întreprinde careva acțiuni fără indicația comandantului aeronavei în timpul comiterii actului de intervenție ilicită;

c) escorta asigură ca persoana reținută să nu aibă asupra sa obiecte de contrabandă, arme și alte articole, al căror transport la bordul aeronavei este interzis;

d) escorta trebuie să dispună de mijloacele necesare pentru limitarea libertății de acțiune a persoanelor escortate pe întreaga durată a zborului;

e) colaboratorii serviciului de securitate al operatorului aeronavei, pasagerii autorizați să poarte arme de foc la bordul aeronavei, comandantul și membrii echipajului vor fi informați despre transportarea persoanei reținute și escortei lui, inclusiv despre locurile ocupate de acestea;

f) îmbarcarea persoanelor escortate trebuie să se efectueze înaintea îmbarcării pasagerilor, iar dabarcarea - după ce toți pasagerii vor părăsi aeronava;

g) escortei și persoanei reținute, aflate la bordul aeronavei, nu li se oferă băuturi alcoolice.

4. O persoană cu dereglări psihice, fiind considerată sursă de pericol pentru securitatea zborului, poate fi transportată la bordul aeronavei numai cu un însoțitor capabil din punct de vedere fizic să curme acțiunile nedorite al acesteia pe durata zborului. Operatorul aerian este în drept să refuze îmbarcarea acestei persoane în baza recomandării serviciului medical sau serviciului său de securitate.

5. Transportul persoanelor expulzate se efectuează numai după consultarea prealabilă a operatorului aeronavei pentru a se determina dacă aceste persoane ar putea constitui un pericol pentru securitatea zborului și dacă trebuie luate măsuri suplimentare de securitate.

Articolul 19

Controlul bagajelor înregistrate

1. Operatorii aeriieni asigură primirea bagajelor numai de la pasagerii care dispun de bilete de călătorie. După primirea bagajelor înregistrate de la pasageri, se asigură protecția acestora împotriva accesului neautorizat la ele pînă în momentul preluării lor de către pasageri în punctul de desinație. Accesul în zona de acumulare a bagajelor se permite numai personalului autorizat. Personalul, care transportă bagajele la bordul aeronavei, trebuie să dea dovadă de vigilență pentru a preîntîmpina cazurile de plasare a bagajelor neînregistrate pe mijloacele de transport.

2. Operatorii aeriieni, care asigură primirea și transportul bagajelor înregistrate, elaborează măsuri și proceduri de stabilire a apartenenței bagajelor, detaliate ulterior în compartimentele corespunzătoare ale programelor lor de securitate aeronautică.

3. Înainte de încărcare, toate bagajele înregistrate trebuie supuse controlului de securitate. Procedurile de control al bagajelor înregistrate sînt specificate în programul de securitate aeronautică al aeroportului.

4. Bagajele înregistrate aparținînd pasagerilor în transfer sînt supuse controlului de securitate la fel ca și bagajele înregistrate ale pasagerilor îmbarcați în punctul inițial al călătoriei. Operatorii aerieni nu vor admite transportul acestor bagaje decît în momentul cînd li se va confirma prezența pasagerilor respectivi la bordul aeronavei.

Articolul 20

Controlul mărfurilor, expedierilor urgente sau prin curier și al poștei

1. Mărfurile, expedierile urgente sau prin curier și poșta, care urmează să fie transportată cu cursele de pasageri, înaintea încărcării sînt supuse controlului de securitate, efectuat de operator.

2. Măsurile concrete de control al securității, aplicate la transportul mărfurilor, expedierilor urgente sau prin curier și al poștei, în condiții normale și în perioadele de maxim pericol, se stabilesc în programele de securitate aeronautică ale operatorilor aerieni care efectuează transportul și prelucrarea lor.

3. Mărfurile, expedierile urgente sau prin curier și poșta, aflate pe teritoriul aeroportului și destinate transportului cu cursele de pasageri, se prelucrează și se depun într-o încăpere păzită pentru a evita plasarea în ele a armelor, explozivelor și altor obiecte periculoase.

Articolul 21

Controlul alimentelor și proviziilor de bord

1. Operatorii aeronavelor prevăd în programele lor de securitate aeronautică și realizează procedurile și măsurile de control necesare pentru asigurarea securității și împiedicarea plasării armelor, dispozitivelor explozive și altor obiecte periculoase în alimentele și proviziile de bord.

2. Companiile care produc alimente de bord în zona aeroportului sau în afara acestuia prevăd în programele lor de securitate aeronautică și realizează procedurile și măsurile de control necesare pentru a împiedica accesul neautorizat la serviciile lor, precum și plasarea armelor, dispozitivelor explozive și altor obiecte periculoase în alimentele și proviziile de bord. Companiile producătoare de alimente de bord, situate în afara aeroportului, asigură paza alimentelor de la punctul de preparare pînă la aeroport.

Articolul 22

Utilajul de control pentru asigurarea securității aeronautice

1. Mijloacele tehnice de control special se plasează în încăperi (puncte de control) ce corespund condițiilor de exploatare a tipului respectiv de tehnică în ceea ce privește sistematizarea spațială, parametrilor de temperatură și umiditate.

2. În scopul asigurării securității aeronautice, în aeroporturi se folosesc următoarele mijloace speciale:

a) detectori de metal staționari pentru depistarea armelor de foc metalice și armelor albe la corp și în îmbrăcămintea pasagerilor. Detectorii de metal staționari trebuie să aibă o probabilitate înaltă de depistare și o mare capacitate de selectare, exprimată printr-un număr minim de semnale de alarmă, provocate de obiectele din metal de uz personal. Protecția detectorilor de metal staționari contra perturbațiilor asigură buna lor funcționare în condițiile aeroportului;

b) detectorii de metal portativi, destinați controlului reiterat în scopul depistării obiectelor metalice înregistrate de detectorii de

metal staționari, precum și controlului pasagerilor la scara sau la bordul aeronavei;

c) utilajul ultratelevizat staționar pentru controlul bagajelor de mână, bagajelor și mărfurilor după imaginea umbrei conținutului lor pe ecranul monitorului.

3. Pentru menținerea capacității de funcționare a mijloacelor tehnice speciale, exploatarea lor se efectuează numai de către specialiștii instruiți și autorizați să opereze aceste mijloace.

Articolul 23

Instruirea în domeniul securității aeronautice

Întru realizarea efectivă a măsurilor de securitate, Administrația va asigura elaborarea și aplicarea programelor de pregătire și perfecționare a specialiștilor în domeniul securității aeronautice, precum și a tuturor categoriilor de lucrători responsabili de diferite sfere ale securității aeronautice în cadrul companiilor aeriene, aeroporturilor și altor întreprinderi aeriene din Republica Moldova.

Capitolul VI

ACȚIUNI DE RĂSPUNS ÎN CAZUL COMITERII UNUI ACT DE INTERVENȚIE ILICITĂ

Articolul 24

Dispoziții generale

1. Ministerele și departamentele competente în domeniul securității aeronautice asigură elaborarea planurilor pentru situațiile excepționale, emit instrucțiuni pentru personalul lor și pregătesc specialiști în scopul întreprinderii unor acțiuni de răspuns la actele de intervenție ilicită.

2. La primirea informației despre comiterea unui act de intervenție ilicită, Administrația organizează, în dependență de natura actului produs, notificarea ministerelor și departamentelor interesate și, conform planului elaborat pentru situațiile excepționale, întreprinde acțiunile de rigoare.

3. La comiterea unui act de intervenție ilicită, inclusiv capturarea aeronavei în zbor sau la sol, conducerea operativă a acțiunilor de răspuns se pune în seama:

a) Administrației - în timpul aflării aeronavei în zbor și circulației ei pe suprafața de manevră a aerodromului imediat după aterizare pînă la staționare sau din momentul începerii circulației aeronavei pe suprafața de manevră a aerodromului, înainte de decolare, pînă în momentul în care aeronava părăsește spațiul aerian al Republicii Moldova;

b) Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova - din momentul staționării aeronavei după aterizare pînă la finalul incidentului sau pînă în momentul cînd aeronava va începe circulația pe suprafața de manevră a aerodromului, înaintea decolării.

[Subalin.b) modificat prin Hot. Guv. nr.1269 din 20.12.2000]

Articolul 25

Furnizarea serviciilor de trafic aerian

1. Orice aeronavă străină supusă unui act de intervenție ilicită poate intra în spațiul aerian al Republicii Moldova și poate ateriza pe orice aerodrom fără permisiunea prealabilă a organului serviciilor de trafic aerian. Această aeronavă va fi deservită de către organele serviciilor de trafic aerian în mod prioritar.

2. După aterizare, aeronava se va îndrepta spre locul de staționare izolată și toate acțiunile ulterioare se vor întreprinde în corespundere cu planul aeroportului pentru situațiile excepționale.

3. În cazul în care o aeronavă străină supusă unui act de intervenție ilicită survolează spațiul aerian al Republicii Moldova,

organul serviciilor de trafic aerian va asigura securitatea zborului pe perioada aflării acestuia în spațiul aerian al Republicii Moldova, precum și transmiterea operativă a informației corespunzătoare organelor serviciilor de trafic aerian ale statelor vecine și aeroportului de destinație, cunoscut sau presupus, pentru a întreprinde în timp oportun măsuri de protecție pe rută.

4. Modul de identificare a aeronavei, supus actului de intervenție ilicită, de transmitere a volumului necesar de informații, precum și acțiunile pe care trebuie să le întreprindă organul serviciilor de trafic aerian sînt determinate în programul de securitate aeronautică al acestuia.

Articolul 26

Informarea organizațiilor și statelor interesate
privind actele de intervenție ilicită

1. În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenție ilicită a aterizat pe teritoriul Republicii Moldova, Administrația infirmează urgent prin canale diplomatice:

- a) statul de înmatriculare a aeronavei;
- b) statul operatorului aeronavei;
- c) statul, ai cărui cetățeni au fost implicați în acest incident;
- d) statul, ai cărui cetățeni se află la bordul aeronavei în calitate de ostatici.

2. Administrația pregătește și expediază Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) informații privind actul de intervenție ilicită comis. Raportul preliminar asupra actului de intervenție ilicită se expediază la OACI în termen de 30 de zile din momentul comiterii acestuia. Raportul final se transmite în termen de 60 de zile de la comiterea actului.

Capitolul VII

APRECIEREA EFICIENȚEI MĂSURILOR DE
SECURITATE AERONAUTICĂ

Articolul 27

1. În scopul asigurării eficienței măsurilor tehnice și organizatorice de protecție a aviației civile contra actelor de intervenție ilicită, Administrația efectuează controlul activității operatorilor aerieni din Republica Moldova și respectării de către aceștia a prevederilor prezentului Program.

2. În temeiul controalelor efectuate, Administrația emite dispoziții oficiale privind înlăturarea de către operatorii aerieni a neregulilor descoperite și prescripții pentru asigurarea securității aeronautice.

3. Organele competente în domeniul securității aeronautice desfășoară trimestrial instruirea personalului în aeroporturile Republicii Moldova în scopul optimizării sistemului de securitate aeronautică.

Capitolul VIII

AMENDAMENTE

Articolul 28

Dispoziții generale

Ministerele și departamentele competente în domeniul securității aeronautice estimează cu regularitate, ținîndu-se cont de situația internă și internațională, gradul de pericol ce amenință obiectele aviației civile. În baza informațiilor acumulate confidențial, Administrația introduce amendamente în prezentul Program, iar operatorii aerieni - în programele lor de securitate aeronautică.

Articolul 29

Investigarea incidentelor

1. În scopul determinării eficienței măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică, aprecierii lor critice și introducerii amendamentelor necesare, după comiterea actului de intervenție ilicită sau în cazul pericolului de comitere a unui asemenea act, Administrația organizează investigarea generală a incidentului cu participarea ministerelor și departamentelor competente în domeniul securității aeronautice.

2. Administrația comunică ministerelor și departamentelor interesate, prin intermediul Guvernului, rezultatele investigației și recomandările pentru lichidarea neajunsurilor descoperite.

3. La examinarea incidentului pot participa și experți internaționali în domeniul securității aeronautice.

Capitolul IX

FINANȚAREA MĂSURILOR PENTRU ASIGURAREA SECURITĂȚII AERONAUTICE

Articolul 30

1. Cheltuielile operatorilor aeroporturilor pentru asigurarea securității aeronautice se acoperă din contul plăților achitate de către operatorii aerieni. Mărimea plăților se aprobă de către Administrație.

2. Plățile pentru securitatea aeronautică pot fi determinate în dependență de numărul de pasageri sau greutatea aeronavei și se încasează de la operatorii aerieni suplimentar la celelalte plăți sau separat. Unor categorii de operatori aerieni li se pot asigura la cerere, măsuri de securitate suplimentare cu achitarea cheltuielilor aferente.

3. Plățile pentru securitatea aeronautică vor fi folosite numai pentru realizarea măsurilor de securitate aeronautică și nu vor depăși cheltuielile real efectuate.

Anexă

la Programul național de securitate
aeronautică

Act de intervenție ilicită:

a) constrângerea persoanei aflate la bordul aeronavei în zbor, dacă aceasta poate să amenințe securitatea aeronavei;

b) distrugerea aeronavei, aflate în exploatare, ori cauzarea unei daune ce poate conduce la staționarea acesteia sau pune în pericol securitatea zborului ei;

c) plasarea ori săvârșirea unor acțiuni în vederea plasării la bordul aeronavei, aflate în exploatare, a unor dispozitive sau substanțe care pot să o distrugă sau să o deterioreze, sau care prezintă pericol pentru securitatea zborului;

d) distrugerea sau deteriorarea instalațiilor de navigație aeriană ori intervenția în exploatarea aeronavei, dacă oricare din aceste acte prezintă pericol pentru securitatea aeronavei în zbor;

e) comunicarea intenționată a informațiilor false ce ar putea periclita securitatea aeronavei în zbor;

f) folosirea nelegitimă și intenționată în aeroport a oricărui dispozitiv, oricărei substanțe sau arme pentru săvârșirea unui act de violență împotriva unei anumite persoane, care îi poate vatăma sănătatea sau cauza decesul, poate provoca distrugerea sau deteriorarea gravă a instalațiilor, clădirilor aeroportului, aeronavelor aflate în aeroport ori întreruperea activității serviciilor aeroportuare, dacă aceste acțiuni amenință sau pot amenința securitatea aeroportului.

Aeroport - ansamblu constituit din aerodrom, aerogară și alte instalații destinate primirii și expedierii aeronavelor, deservirii

transporturilor aeriene.

Bagaje - bunurile pasagerilor și ale echipajului, transportate la bordul aeronavei în baza unui contract cu operatorul aerian.

Bagaje nesolicitate - bagajele sosite în aeroport și nesolicitate de pasager.

Bagaje neidentificate - bagajele sosite în aeroport, cu etichetă sau fără etichetă, care nu au fost primite sau identificate de către pasager.

Control - procedură de control cu ajutorul mijloacelor tehnice speciale sau manual al pasagerilor, membrilor echipajelor sau altor persoane, al bagajelor, mărfurilor și proviziilor de la bord în scopul depistării armelor, explozivelor și altor dispozitive și obiecte primejdioase, care pot fi folosite pentru comiterea actelor de intervenție ilicită.

Diversiunea - acțiune de distrugere sau deteriorare intenționată a aeronavelor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor de comunicație și altor bunuri ale întreprinderilor, prin care este periclitată activitatea aviației civile.

Echipament de securitate - dispozitive speciale destinate utilizării separate sau ca părți componente ale unui sistem în scopul protejării împotriva actelor de intervenție ilicită în activitatea aviației civile.

Mărfuri - orice bunuri materiale transportate la bordul aeronavei, cu excepția poștei, proviziilor de bord și a bagajelor însoțite sau a bagajelor expediate greșit;

Mărfuri periculoase - articole sau materiale, care în timpul transportării la bordul aeronavei, încărcării, descărcării sau depozitării pot amenința viața și sănătatea oamenilor, securitatea zborurilor și integritatea bunurilor ori pot cauza pieirea sau îmbolnăvirea animalelor.

Membru al echipajului - persoană desemnată de către operatorul aerian pentru exercitarea anumitor funcții la bordul aeronavei în timpul zborului.

Operator aerian (operatori de aeronave, operatori de aeroporturi) - persoană fizică sau juridică angajată în exploatarea aeronavelor sau care prestează servicii în acest domeniu.

Organ central pentru securitatea aeronautică - organul desemnat de Guvern, responsabil de elaborarea și realizarea Programului național de securitate aeronautică.

Pasageri în tranzit - pasagerii care pleacă din aeroport cu aceeași cursă cu care au sosit.

Pasageri (bagaje) transfer - pasagerii (bagajele) care se transferă direct de la o cursă la alta.

Pericol de explozie - informație, autentică sau falsă, primită dintr-o sursă anonimă ori prin alte canale, din care reiese sau se presupune că securitatea aeronavei în zbor sau la sol, pe teritoriul oricărui aeroport, ori mijloacele aviației civile, sau oricare persoană ar fi primejduită de o substanță explozibilă ori de alte obiecte sau dispozitive.

Permis - legitimație sau alt document, eliberat unor persoane care lucrează în aeroporturi sau care, din anumite motive, au nevoie de acces sancționat în zona de control, inclusiv documentele pentru mijloacele de transport eliberate în același scop.

Peron - o anumită suprafață a aerodromului terestru, destinată pentru plasarea aeronavelor în scopul îmbarcării sau debarcării pasagerilor, încărcării sau descărcării poștei sau mărfurilor, alimentării cu combustibil, staționării sau deservirii tehnice.

Poștă - corespondența și alte obiecte expediate de administrația poștei sau destinate acesteia.

Program de securitate - măsuri introduse pentru protejarea aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

Provizii de bord - bunuri destinate utilizării sau vânzării la bordul aeronavei în timpul zborului, inclusiv produsele alimentare.

Punct vulnerabil - orice mijloc sau echipament situat în aeroport, deteriorarea și distrugerea căruia ar conduce la dereglarea activității

aeroportului.

Securitatea aeronautică - complex de măsuri tehnico-organizatorice, resurse umane și materiale prevăzute pentru protejarea aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

Statul de înregistrare - statul, în registrul căruia este înmatriculată aeronava.

Zonă de acces limitat - un anumit spațiu din perimetrul aeroportului, teritoriul alăturat lui și clădirile din apropiere sau o parte din ele, intrarea în care este supusă controlului.

Zonă interzisă - spațiu aerian de dimensiuni stabilite, în care zborul aeronavelor este interzis.

Zonă de deservire tehnică a aeronavelor - terenul, clădirile, edificiile, mijloacele și instalațiile destinate deservirii tehnice a aeronavelor.

Zonă necontrolată - zona aeroportului și clădirile în care persoanele, altele decât pasagerii, au acces liber.

Zonă sterilă - zona dintre orice punct de control al pasagerilor și aeronavă, accesul în care este controlat riguros.

Hotărârile Guvernului

149/09.02.98 privind aprobarea Programului național de securitate aeronautică //Monitorul Oficial 28-29/198, 02.04.1998